

καιρόν στα ἄνωθεν σπίτια λόκο ἔ φόκο ¹⁾ δουλεύοντας τὰ ποστατικά κατὰ τὴν τάξιν τῶν καλῶν γεωργῶν, κλαδεύουν, σκάφτουν, σκαλίζουν, σύμμανα, καταβολάδες καὶ τράφους ἀντάμα μὲ τὸν νοικοκύρι δουλεύοντας τὸν ἀγκιναρόκηπο κατὰ τὴν τάξιν καὶ τὲς ἑλιές καὶ συκολυθίες ὅπου εἶναι μέσα εἰσὲ δαῦτα, νὰ μοιράζουν τὸ φροῦτο ἀντάμα μὲ τὸν νοικοκύρι, παίρνοντας τὸ μερτικό τους τὸ λάδι οἱ κοπιαστᾶδες, ὁμοίως τὸ φροῦτο τοῦ ἀμπελίου νὰ μοιράζουν εἰς τὴ μέση, ἔχοντας ὄμπλιγο νὰ παίρνουν γαζέτες ἀπὸ τὸ νοικοκύρι διὰ τὸ μερτικό τους τὸ κρασί πρὸς σταμνιά τέσσερα εἰς τὸ ριάλι διὰ προτιμήν, μὴ μπορῶντας νὰ τρυγοῦν τίποτε καὶ μαζώνουν τὲς ἑλιές καὶ κάμνουν τὸ λάδι, ἂν ἴσως καὶ δὲν κράζουν τὸ νοικοκύρι νὰ εἶναι παρὼν καὶ λαβαίνει τὸ μερτικό του, τὰ κλήματα ὅλα τοῦ νοικοκύρι, νὰ στέλνῃ νὰ τὰ παίρνῃ. Καὶ στὸ παρὼν λαβαίνουν ριάλια τέσσερα διὰ τόσο φροῦτο ἀπὸ τὸ μερτικό τους τὸ κρασί ὡς ἄνωθεν. Ὑπόσχονται τὰ καλά τους καὶ σωματικῶς διὰ τὸ ἀδεπιμέντο καὶ διὰ κάθε δάννα καὶ πεγιοραμένα ὁμοῦ καὶ ἰνσόλιδουμ, περιπλέον τοῦ δίνει καὶ γάλισσες ²⁾ τρεῖς μισιακές, ἔχοντας χρέος νὰ τὲς φυλάγουν νὰ μὴν κάνουν ζημίαν, ἀλλέως νὰ κορρυσποντέρουν καὶ ὑπόσχεται ὡς ἄνωθεν καὶ μαρτυροῦν.

† λευτέρης Χρικόπουλος μαρτυρῶ

† Νικολὸς μπιλιάρδος μαρτυρῶ.

87.

Κολλεγία τῆς 3 Μαΐου 1717. Νοτάριος Ἰω. Δεγόρες (Βιβλ. 15 σ. 13).

† 1717 Μαΐου 3. Τὴν σήμερον ὁ σ(ινιὸ)ρ Προκόπης Νίκλος δίνει εἰσὲ σεμπρίαν πρὸς τὸν παρόντα μ(ισσέ)ρ Παναγιώτη Στεφανόπουλλον ³⁾ τοῦ π(ο)τ(έ) Γεώργου ἀπὸ χωρίο Μουζάκι ὅλα τὰ ὑποστατικά του, ἀμπέλια, χωράφια, ἀγκιναρόκηπο καὶ σπίτι ἓνα κόρπο, κείμενα στὸ Λοῦρο, στὸ Παράλιμνο, τόπος βάκουος, διὰ χρόνους δύο, ἐσοδεῖες δύο, ὅπου μέλλουν ν' ἀρχίσουν τὸν Ὀκτώβριον μῆνα, πρῶτον ἐρχόμενον· καὶ ὑπόσχεται ὁ ἄνωθεν κοπιαστής νὰ πάγῃ νὰ κατοικῇ μὲ τὴν φαμελιά του εἰς τὸ ἄνωθεν σπίτι λόκο ἔ φόκο καὶ ὡς ἄνωθεν χρόνους δύο δουλεύοντας τὰ ὑποστατικά κατὰ τὴν τάξιν τῶν καλῶν γεωργῶν, κλαδεύῃ, σκάφτῃ, σκαλίζῃ σύμμανα καὶ καταβολάδες βάνη καὶ γράνες ξύη καὶ σηκοιτραφίζῃ ὅθεν κάνει χρεία, ἀσβεστώνοντας ὁ νοικοκύρις τοὺς τράφους καὶ καταβολά-

¹⁾ Luogo e fuoco τόπος καὶ φωτιά = μονίμως.

²⁾ γάλισσα. Ἐκ τοῦ ἰταλ. *gallo*, ὃ ἐκ τοῦ Λατιν. *gallus*. Τὸ κατοικίδιον πτηνὸν ὄρνις ὁ Ἰνδικὸς (*meleagris gallopavo*).

³⁾ Ἡ οἰκογ. Στ. μαρτυρεῖται τῷ 1562 καὶ μετὰ ταῦτα τῷ 1718 ὡς καταγομένη ἐκ Μάνης (χωρίον Βοϊτυλον). Περί Στ. βλ. Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ, Εἰκόνες ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμόν τῆς διαπορᾶς, Ἀθῆναι 1937. – Μεγάλη Ἑλλάς. Ἀθῆναι 1944, ἐνθα καὶ βιβλιογραφία.

δες, τοὺς μισοὺς ἀνθρώπους, σκάφτοντας τὸν ἀγκιναρόκηπο, δουλεύοντάς τα κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἀγκιναροκήπων. Τὰ δένδρα ὅπου εἶναι μέσα μὲ συκὲς καὶ ἐλιές νὰ τὰ λατρεύῃ ὅλα κατὰ τὴν τάξιν, καὶ τὸ φροῦτο, ποὺ θέλει ἀποστείλει Κύριος ὁ Θεός, τόσον ἀπὸ κρασί ὥσάν καὶ ἀπὸ χωράφια ὅπου μέλλει νὰ πάρῃ πρωϊμία καὶ ὀψιμία, καθὼς ἀσηκώνει ὁ τόπος λάδι, οἱ ὅποιοι νὰ μοιράζουν τὸ φροῦτο εἰς τὴ μέση μὲ τὸν νοικοκύρι· καὶ τὸ φροῦτο τοῦ ἀγκιναρόκηπου νὰ μοιράζουν ποῦρ εἰς τὴ μέση, μὴ ἡμπορῶντας νὰ τρυγοῦν, ὃ πατοῦν, θερίζουν καὶ ἄλωνίζουν, μαζώνουν τὲς ἐλιές καὶ κάνουν λάδι καὶ κάθε ἄλλο φροῦτο ἐν γένει ἂν δὲν κράζῃ τὸ νοικοκύρι νὰ εἶναι παρὼν καὶ λαβαίνει τὸ μερτικό του, ἔχοντας χρέος νὰ παίρνῃ γαζέτες ἀπὸ τὸ νοικοκύρι διὰ τὸ μερτικό του. Τὸ κρασί πρὸς ἄσπρα τέσσερα εἰς τὸ ριάλι διὰ προτιμήν, πληρώνοντας τὰ μισὰ ἀγώγια ὁ νοικοκύρις. Τὰ κλήματα ὅλα τοῦ νοικοκύρι μπάζοντάς τα μέσα, πληρώνοντας τὰ ἀγώγια. Καὶ εἰς τὸ παρὸν ἔλαβεν ὁ αὐτὸς κοπιαστὴς ριάλι ἓνα διὰ τὸ αὐτὸ φροῦτο ὡς ἄνωθεν, ὑπόσχοντας τὰ καλά του καὶ σωματικῶς ὁ ἄνωθεν κοπιαστὴς διὰ τὸ δεμπιμέντο καὶ διὰ κάθε δάννο καὶ μεγιοραμένα ὑπὸ μαρτυρίας.

† Φραγκῖσκος Χαλκιᾶς μαρτυρῶ.

† νικολέτος κούμανης μαρτυρῶ.

[Ἐπὶ τοῦ περιθωρίου].

Στὰς 21 τοῦ ἄντικρους ἐνεφανίστησαν τὰ ἄντικρους μέρη, ὁ σ(ινιὸ)ρ Προκόπισ καὶ ὁ Στεφανόπουλλος, οἱ ὅποιοι ρεμοβέρονται ἀπὸ τὴν ἄντικρους σεμπρία, θέλοντας νὰ μὴν ἔχῃ δύναμιν ὥσπερ νὰ μὴν εἶχε γίνει, ὡσαύτως καὶ νὰ ἔλαβε τὸ ρεάλι του ὁ Νίκλος καὶ ὑπόσχεται νὰ τὰ γυρίσῃ τὰ ὑποστατικά καὶ βεβαιώνουν. προκόπης νίκλος βεβαιώνω.

88.

Κολλιγία τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1717. Νοτάριος Ἰω. Δενόρες (Βιβλ. 15 σ. 84).

† 1717 Ὀκτ(ωβρίου) 2. Τὴν σήμερον ἐνεφανίστησαν παρόντες σωματικῶς ὁ μ(ισσέ)ρ Νικολὸς Νίκλος τοῦ Λουκᾶ, ὁ ὅποιος δίνει εἰσὲ σεμπρίαν πρὸς τὸν παρόντα σ(ινιὸ)ρ Ἀναστάσι Γιακουμέλλο ¹⁾ τοῦ Γιούλιου, κάτοικος εἰς τὴν κοντράδα τῆς Κυρίας τοῦ Πικρίδη ²⁾, ἓνα κομμάτι χωράφι μὲ ἐλιές ποδάρια 15, ὅσες

¹⁾ Οἶκογ. ἐν Ζακύνθῳ, ἥς παρωνύμια *Γαλιᾶ*, *Ρούπα*, *Ντοῖρη* καὶ *Καμπέρη*.

²⁾ Τῆς Θεοτόκου τῆς Πικριδιωτίσης. *Πικρίδη* οἶκογ. μαρτυρεῖται ἐκ τῶν πρώτων αἰτινες ἐπὶ Βενετοκρατίας κατέφκησαν τὴν πόλιν τῆς Ζακύνθου. Ἱερεῖς καὶ συμβολαιογράφοι ἐκ ταύτης εἶναι ὁ *Στέφανος* (1542 – 1590 καὶ ὁ *Γεώργιος* (1544 – 1605). Ὁ ναὸς τῆς Θεοτόκου ἐπὶ τῶν κλιτύων τοῦ Φρουρίου ἐκτίσθη ὑπὸ τινος Πικρίδη καὶ ἀνεκαινίσθη μετὰ ταῦτα τῷ 1630.

